

5. Der trækker sig en usikkerheds- og ustabilitetsbue i NATO's periferi og uden for NATO. Alliancen står over for en række sikkerhedsmæssige udfordringer og trusler, som kommer både fra øst og syd; fra både statslige og ikke-statslige aktører; fra militærstyrker og fra terror-, cyber- eller hybridangreb. Ruslands aggressive handlinger, herunder provokerende militæraktiviteter i periferien af NATO's territorium og dets udviste villighed til at nå politiske mål ved hjælp af trusler om og brug af magt, udgør en kilde til regional ustabilitet og en grundlæggende udfordring for Alliancen, har skadet den euro-atlantiske sikkerhed og udgør en trussel mod vores mangeårige mål om et helt, frit og fredeligt Europa. Vores sikkerhed er også kraftigt påvirket af den sikkerhedsmæssige situation i Mellemøsten og Nordafrika, som er forværret betydeligt i hele regionen. Terrorisme, særligt forøvet af den såkaldte Islamiske Stat i Irak og Levanten (ISIL)/Da'esh, har nået et hidtil uset intensitetsniveau, rækker ind i hele det allierede territorium og udgør nu en umiddelbar og direkte trussel mod vores nationer og det internationale samfund. Ustabilitet i Mellemøsten og Nordafrika bidrager også til flygtninge- og migrantkrisen.

6. Det ændrede og nye sikkerhedsmiljø kræver, at man kan imødegå udfordringer og trusler af enhver art fra enhver retning. NATO udgør med udgangspunkt i solidaritet, samhørighed og vores sikkerheds udelelighed fortsat den transatlantiske ramme for et stærkt kollektivt forsvar og er det væsentligste forum for sikkerhedskonsultationer og -beslutninger blandt allierede. Alliancens primære ansvar er at beskytte og forsvare vores territorium og befolkninger mod angreb som anført i artikel 5 i Washington Traktaten. Derfor lægges der fornyet vægt på afskrækkelse og kollektivt forsvar. Samtidig skal NATO fortsat være i stand til at reagere på kriser uden for NATO's grænser og forblive aktivt engageret i at sprede stabilitet og styrke den internationale sikkerhed via samarbejde med partnere og andre internationale organisationer.

9. I mere end to årtier har NATO tilstræbt at etablere et partnerskab med Rusland, herunder via mekanismen NATO-Rusland Rådet (NRC). Ruslands seneste aktiviteter og politik har reduceret stabilitet og sikkerhed, øget uforudsigeligheden og ændret sikkerhedsmiljøet. Mens NATO står ved sine internationale forpligtelser, har Rusland ikke levet op til de værdier, principper og forpligtelser, som ligger til grund for forbindelserne mellem NATO og Rusland som angivet i grunddokumentet for det Euro-Atlantiske Partnerskabsråd fra 1997, Den Grundlæggende Akt mellem NATO og Rusland fra 1997 samt Rom-deklarationen fra 2002. Rusland har brudt den tillid, som er kernen i vores samarbejde, og udfordret de grundlæggende principper for den globale og euro-atlantiske sikkerhedsarkitektur. De beslutninger, vi har taget, herunder på dette topmøde, er fuldt overensstemmende med vores internationale forpligtelser, og de kan derfor ikke af nogen anses for at være i modstrid med Den Grundlæggende Akt, som NATO og Rusland har underskrevet.

10. Ruslands destabiliserende handlinger og politik omfatter: Den aktuelle, ulovlige og uretmæssige annektering af Krim, som vi ikke kan og vil anerkende, og som vi opfordrer Rusland til at omstøde; krænkelsen af suveræne grænser med magt; den bevidste destabilisering af det østlige Ukraine; storstillede snap-øvelser i strid med ånden i Wien-dokumentet og provokerende militære aktiviteter nær NATO's grænser, herunder i regionerne omkring Østersøen, Sortehavet og det østlige Middelhav; dets uansvarlige og aggressive atomretorik, militære koncept og underliggende holdninger samt dets gentagne krænkelser af NATO-allieredes luftrum. Endvidere har Ruslands militære indblanding, væsentlige militære

tilstedeværelse og støtte til regimet i Syrien samt Ruslands brug af sin militære tilstedeværelse i Sortehavet til at udøve magt i det østlige Middelhav udgjort yderligere risici og udfordringer for de allieredes og andres sikkerhed.

11. NATO har reageret på dette ændrede sikkerhedsmiljø ved at øge sin afskrækkelses- og forsvarsstilling, herunder via en fremskudt tilstedeværelse i den østlige del af Alliancen, og ved at suspendere alt praktisk civilt og militært samarbejde mellem NATO og Rusland men samtidig være åben over for en politisk dialog med Rusland. Vi genbekræfter disse beslutninger.

12. Som vi aftalte, gør en dialog med Rusland det muligt for os klart at kommunikere vores holdninger, og krisen i og omkring Ukraine står i øjeblikket øverst på vores dagsorden. Vi er stadig åbne over for en periodisk, fokuseret og konstruktiv dialog med et Rusland, som ønsker at engagere sig på baggrund af gensidighed i NRC med henblik på at undgå misforståelser, fejlbedømmelser og utilsigtet eskalering samt øge transparens og forudsigelighed. Vi har også militære kommunikationslinjer. Vi har aftalt fortsat at bruge alle disse kanaler til at adressere de kritiske spørgsmål, vi står overfor, og opfordrer Rusland til at udnytte alle kommunikationslinjer.

13. Gensidig militær transparens og risikoreduktion kan forbedre stabilitet og sikkerhed i den euro-atlantiske region. I denne forbindelse opfordrer vi Rusland til konstruktivt at engagere sig i de aktuelle drøftelser i Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) om en modernisering af Wien-dokumentet med henblik på at lukke de smuthuller, som reducerer militær transparens.

14. Alliancen ønsker ingen konfrontation og udgør ikke nogen trussel for Rusland. Men vi kan ikke og vil ikke gå på kompromis med de principper, som vores Alliance og sikkerhed i Europa og Nordamerika hviler på. NATO vil fortsat være transparent, forudsigelig og resolut.

15. Som vi blev enige om på topmødet i Wales, vil vi fortsætte vores strategiske drøftelser om den euro-atlantiske sikkerhed og vores tilgang til Rusland. Som vi videre blev enige om i Wales, mener vi fortsat, at et partnerskab mellem NATO og Rusland baseret på respekt for folkeretten og folkeretlige forpligtelser, herunder som afspejlet i Den Grundlæggende Akt mellem NATO og Rusland og Rom-deklarationen, vil have strategisk værdi. Vi beklager, at betingelserne for sådanne forbindelser trods gentagne opfordringer fra NATO og det internationale samfund siden 2014 til Rusland om at ændre kurs ikke eksisterer i øjeblikket. Karakteren af Alliancens forbindelser med Rusland og håb om partnerskab vil afhænge af en klar, konstruktiv ændring i Ruslands handlinger, som beviser, at landet overholder folkeretten og dets internationale forpligtelser og ansvar. Før det sker, kan vi ikke gå tilbage til "business as usual".

16. Et selvstændigt, suverænt og stabilt Ukraine, som bekender sig til demokrati og retssikkerhed, er afgørende for den euro-atlantiske sikkerhed. Vi står fast i vores støtte til Ukraines suverænitæt og territoriale integritæt inden for dets internationalt anerkendte grænser samt Ukraines ret til selv at bestemme landets fremtid og udenrigspolitiske kurs uden indblanding udefra som beskrevet i Helsingforslutakten. Vi fordømmer på det kraftigste Ruslands aggressive handlinger mod Ukraine og dets fortsatte krænkelse af folkeretten og landets internationale forpligtelser, som har alvorlige konsekvenser for stabiliteten og sikkerheden i hele det euro-atlantiske område.

17. Rusland bærer det fulde ansvar for den alvorlige forværring af menneskerettighedssituationen på Krim-halvøen, særligt diskriminationen af krimtatarerne og andre medlemmer af lokale samfund. Vi kræver, at de russiske de facto-myndigheder træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre sikkerhed, rettigheder og friheder for alle, der bor på halvøen. Internationale monitoreringsstrukturer skal have lov til at udføre deres essentielle arbejde i forhold til beskyttelse af menneskerettighederne. Vi fordømmer Ruslands aktuelle og omfattende militære oprustning på Krim og er bekymrede over Ruslands bestræbelser og erklærede planer om yderligere militær oprustning i Sortehavsområdet.

18. Vi er fast besluttet på en fredelig løsning af konflikten i det østlige Ukraine, som allerede har krævet næsten 10.000 liv, og reintegration af de områder i Donetsk- og Luhansk-regionerne, som er kontrolleret af russiskstøttede militante grupper. Dette vil kræve en fuldstændig implementering af Minsk-aftalerne på baggrund af en omfattende våbenhvile og en internationalt verificeret tilbagetrækning af våben. Vi opfordrer indtrængende alle underskrivende lande til fuldt ud at opfylde de forpligtelser, de har påtaget sig.

19. Rusland, som også har underskrevet Minsk-aftalerne, har et væsentligt ansvar i denne forbindelse. Trods Ruslands erklærede tilslutning til Minsk-aftalerne fortsætter landet sin bevidste destabilisering af det østlige Ukraine i strid med folkeretten. Rusland leverer fortsat våben, udstyr og personel samt økonomisk og anden bistand til militante grupper samt griber militært ind i konflikten. Vi er yderst bekymrede over destabiliseringen og den forværrede sikkerhedssituation i det østlige Ukraine. Vi opfordrer Rusland til at afstå fra aggressive handlinger og til at anvende sin betydelige indflydelse hos de militante grupper til fuldt ud at opfylde sine forpligtelser, særligt tillade observation af våbenhvilen, implementering af foranstaltninger til opbygning af tillid samt nedrustning.

20. Vi støtter fuldt ud OSCE's særlige monitoreringsmission (SMM), som spiller en vigtig rolle i at fremme en nedtrapning af konflikten, og understreger vigtigheden af fuld og uhindret adgang for OSCE's observatører. Der optræder fortsat hindringer for SMM's arbejde, og det sker i overvældende grad i områder, der kontrolleres af de russiskstøttede militante grupper. Sådanne hindringer er en overtrædelse af Minsk-aftalerne, og de vanskeliggør i alvorlig grad SMM's monitorerende funktion. Vi opfordrer de ansvarlige til at stoppe angreb mod OSCE's observatører, og til at gerningsmændene stilles til ansvar. Vi roser det arbejde, som EU's rådgivende mission om reform af den civile sikkerhedssektor Ukraine har gjort, herunder i forhold til politi og retssikkerhed.

21. Vi hilser Normandietkvartettens og den trilaterale kontaktgruppes arbejde for at fremme implementeringen af Minsk-aftalerne velkommen med henblik på at bane vejen for fuldstændig reintegration af Donetsk- og Luhansk-regionerne, herunder vedtagelse af en lokal valglov for det østlige Ukraine; afholdelse af lokale valg, når sikkerhedssituationen tillader det, i overensstemmelse med ukrainsk lov og relevante OSCE-standarder og med en stærk tilstedeværelse af internationale observatører; implementering af særstatus og amnesti; tilbagetrækning af udenlandske styrker samt genopretning af Ukraines kontrol over ukrainsk side af den internationale grænse. Vi fordømmer de militante gruppers brug af beboelsesområder til affyring af tunge våben. Vi anmoder indtrængende alle parter om at tage konkrete skridt til at reducere forekomsten af civile ofre og strengt overholde den humanitære folkerets krav.

22. Vi fastholder vores engagement i en fortsat sammenhængende international tilgang, særligt mellem NATO og Den Europæiske Union (EU). NATO's reaktion støtter denne overordnede indsats, som omfatter sanktioner fra EU, G7-landene m.fl., med henblik på at fremme en fredelig løsning på konflikten og adressere Ruslands handlinger.

23. Vi står over for nye udfordringer i Østersø- og Sortehavsregionen, Nordatlanten samt Middelhavet, som er af strategisk betydning for Alliancen og for vores partnere. Rusland fortsætter med at styrke sin militære stilling, øge sine militære aktiviteter, deployere nye avancerede beredskaber og udfordre den regionale sikkerhed. Denne udvikling har medført en øget uforudsigelighed, som kan afhjælpes via gensidig transparens og risikoreducerende tiltag. I anerkendelse af Alliancens udelelige sikkerhed vil vi fortsat følge situationen nøje i disse regioner. Vores reaktion skal tilpasses de særlige omstændigheder i hver enkelt region. Vi vil også samarbejde med interesserede partnere om at styrke vores situationskendskab og udvikle fælles tilgange til nye udfordringer.

I Østersøregionen, hvor sikkerhedssituationen er forværret siden 2014, har Alliancen udviklet gensidigt fordelagtige partnerskaber med Finland og Sverige om en række forhold. Vi værdsætter de betydelige bidrag, som Finland og Sverige har ydet til NATO-ledede operationer. Vi ønsker at styrke vores samarbejde med disse Enhanced Opportunities Partners yderligere, herunder via regelmæssige politiske høringer, delt situationskendskab og fælles øvelser med henblik på at reagere rettidigt og effektivt på fælles udfordringer.

I Sortehavsregionen er sikkerhedssituationen ligeledes forværret i de senere år. Vi vil fortsat adressere implikationerne for NATO ved forandringer i regionen og tage hensyn dertil i forbindelse med Alliancens tilgange og politikker. Vi vil fortsat, hvor dette er hensigtsmæssigt, støtte regionale indsatser fra kyststaterne ved Sortehavet med henblik på at sikre sikkerhed og stabilitet. Vi vil også styrke vores dialog og samarbejde med Georgien og Ukraine i denne henseende.

I Nordatlanten, som andre steder, vil Alliancen være klar til at afskrække og forsvare mod eventuelle potentielle trusler, herunder mod NATO-territoriets havkommunikationslinjer og maritime adgangsveje. I denne forbindelse vil vi yderligere styrke vores maritime stilling og omfattende situationskendskab.

32. Alliancens militære stilling er defensiv af natur. Afskrækkelse og forsvar står i centrum for Alliancens mission og formål – som det grundlæggende middel til forebyggelse af konflikt, beskyttelse af Alliancens territorier og befolkninger og fastholdelse af Alliancens fri beslutningsret og handlefrihed til enhver tid samt opretholdelse af de principper og værdier, som er fastslået i den Nordatlantiske Traktat. Vi vil sikre, at NATO har det nødvendige beredskab til at afskrække og forsvare mod potentielle modstandere og det fulde spektrum af trusler, som Alliancen kan blive mødt med fra en hvilken som helst retning.

35. I Wales godkendte vi beredskabshandlingsplanen (Readiness Action Plan (RAP)), således at vi hurtigt kan reagere på fundamentale ændringer i sikkerhedsmiljøet ved NATO's grænser og længere borte, som er af betydning for NATO-landene. Planen er et modsvar på de udfordringer, som Rusland udgør, og deres strategiske implikationer. Den er også et modsvar på de risici og trusler, som kommer fra vores naboer i syd, Mellemøsten og Nordafrika. Mindre end to år senere har den allerede bidraget til en betydelig tilpasning af NATO's militære stilling. Beredskabshandlingsplanen har væsentligt styrket vores beredskab, reaktionsevne og

fleksibilitet i forhold til at håndtere det ændrede sikkerhedsmiljø. Vi glæder os over planens implementering.

36. Beredskabshandlingsplanens strategiske sikkerhedsforanstaltninger har på skift sikret en kontinuerlig militær tilstedeværelse og konstruktiv aktivitet i den østlige del af Alliancen i de seneste to år. Disse defensive tiltag viser vores kollektive solidaritet og beslutsomhed i forhold til at beskytte alle allierede. De strategiske sikkerhedsforanstaltninger udgør de grundlæggende krav til sikkerhed og afskrækkelse. Endvidere vil særlige strategiske sikkerhedsforanstaltninger for Tyrkiet som modsvar på de voksende sikkerhedsmæssige udfordringer fra syd bidrage til Alliancens sikkerhed som helhed og vil blive fuldt ud implementerede. Strategiske sikkerhedsforanstaltninger er fleksible og skalerbare i forhold til den nye sikkerhedssituation, og de vil blive gennemgået årligt af Rådet.

37. Via beredskabshandlingsplanens mere langsigtede tilpasningsforanstaltninger (Adaptation Measures) har vi:

- a. Styrket udrykningsstyrken NATO Response Force (NRF), udvidet dens beredskab og betydeligt øget dens størrelse, således at den er blevet en bedre og mere fleksibel fælles styrke bestående af et landelement af divisionsstørrelse med komponenter fra luftvåben, søværn og specialstyrker.
- b. Etableret en ny Very High Readiness Joint Task Force (VJTF), som kan deployeres inden for to til tre dage. Denne styrke er blevet certificeret, har været på øvelse med kort varsel og på standby siden 2015. Der er identificeret syv rammenationer og etableret en VJTF-rotationsplan frem til 2022.
- c. Etableret otte multinationale NATO Force Integration Units på allierede territorier i den østlige del af Alliancen til at bistå med uddannelsen af allierede styrker og modtagelse af forstærkninger efter behov.
- d. Har taget de nødvendige skridt til at øge NATO's kapacitet til forstærkning via nye infrastrukturprojekter og øget fleksibilitet ved hurtig flytning af styrker inden for nationalt territorium.
- e. Som en del af NATO Force Structure fået gjort det Multinationale Korps hovedkvarter Nordøst i Polen fuldt operationelt og etableret Hovedkvarteret for en Sydøstlig Multinational Division i Rumænien, som skal tage kommandoen over NATO Force Integration Units og sikre fleksible kommando- og kontrolmuligheder i disse regioner.
- f. Besluttet at styrke NATO's stående flådestyrker med yderligere beredskaber.
- g. Leveret et mere ambitiøst NATO-øvelsesprogram. Nationale øvelser udgør en vigtig del af denne indsats. Alene i 2015 afholdt NATO og NATO's allierede 300 øvelser, herunder NATO's største og mest komplekse øvelse i mere end ti år – Trident Juncture 2015 i Italien, Portugal og Spanien.
- h. Styrket forudgående planlægning og muliggjort hurtig beslutningstagning med henblik på at sikre både militær og politisk reaktion.

i. Aftalt en strategi for NATO's rolle i bekæmpelse af hybrid krigsførelse, som implementeres i samordning med EU.

j. Etableret en ramme for NATO's tilpasning som reaktion på voksende udfordringer og trusler fra syd.

Disse tilpasningsforanstaltninger (Adaptation Measures) vil fortsat drive NATO's militære tilpasning og skal opretholdes over tid.

38. I lyset af det ændrede og nye sikkerhedsmiljø er der behov for yderligere tilpasning. Derfor har vi besluttet yderligere at styrke Alliancens afskrækkelses- og forsvarsstilling. På baggrund af beredskabshandlingsplanens gode resultater vedtager vi i dag en bred tilgang til afskrækkelse og forsvar, som trækker på alle de værktøjer, NATO har til rådighed. Dette vil give Alliancen en række muligheder for at reagere på eventuelle trusler, uanset hvor de måtte opstå. På grund af truslernes forskelle i beskaffenhed, type og oprindelse vil vi tilpasse vores reaktion til de forskellige omstændigheder. Samlet set vil de foranstaltninger, vi godkender på dette topmøde, styrke alle allieredes sikkerhed og sikre beskyttelse af Alliancens territorium, befolkninger, luftrum og havkommunikationslinjer, herunder over Atlanten, mod alle trusler, uanset hvor de måtte opstå. I denne kontekst er vores reaktion samlet og fyldestgørende i forhold til det nye sikkerhedsmiljø, og den viser, at vi kan og vil forsvare hinanden. Som en del af Alliancens stilling er disse forholdsregler defensive af natur, forholdsmæssige, i overensstemmelse med vores internationale forpligtelser og viser vores respekt for den regelbaserede europæiske sikkerhedsarkitektur.

39. Troværdig afskrækkelse og forsvar er afgørende midler til at forhindre konflikt og krig. Samtidig skal afskrækkelse som en del af Alliancens overordnede tilgang til at skabe sikkerhed for NATO's befolkning og territorium komplementeres af en konstruktiv dialog og et konstruktivt engagement med Rusland med henblik på at søge gensidig transparens og risikoreduktion. Disse indsatser sker ikke på bekostning af troværdig afskrækkelse og forsvar fra NATO's side.

40. Vi har besluttet at etablere en fremskudt tilstedeværelse i Estland, Letland, Litauen og Polen for utvetydigt, som en del af vores overordnede stilling, at vise de allieredes solidaritet, beslutsomhed og handleevne ved, at enhver aggression vil udløse en øjeblikkelig reaktion fra de allierede. Fra starten af 2017 vil den fremskudte tilstedeværelse omfatte multinationale styrker fra rammenationer og andre bidragende allierede på et frivilligt og bæredygtigt grundlag og på rotationsbasis. Tilstedeværelsen vil være baseret på fire kampgrupper af bataljonsstørrelse, som kan operere i samråd med nationale styrker. Disse kampgrupper vil til enhver tid være til stede i disse lande, og de vil være understøttet af en implementerbar forstærkningsstrategi. Vi hilser Canadas, Tysklands, Storbritanniens og USA's tilbud om at fungere som rammenationer for den robuste multinationale tilstedeværelse i henholdsvis Letland, Litauen, Estland og Polen velkommen. Vi har også accepteret Polens tilbud om at stille et eksisterende divisionshovedkvarter til rådighed som basis for etablering af et multinationalt divisionshovedkvarter, mens Rådets beslutning om modalitet afventes. Vi anerkender den afgørende rolle, som værtsnationer spiller i en fremskudt tilstedeværelse. Vi hilser endvidere yderligere bidrag fra Alliancen velkomne som støtte i denne vigtige indsats. Vi anerkender de allieredes betydelige ressourcerforpligtelser.

41. Vi vil også udvikle en specialtilpasset fremskudt tilstedeværelse i den sydøstlige del af Alliancens territorium. Hensigtsmæssige tiltag, som er tilpasset Sortehavsregionen og herunder det rumænske initiativ til at etablere en multinational rammebragade, som kan hjælpe med at forbedre den integrerede uddannelse af allierede enheder under Hovedkvarteret for den Sydøstlige Multinationale Division, vil bidrage til alliancens styrkede afskrækkelses- og forsvarsstilling, situationskendskab og fredstidsdemonstration af NATO's hensigt om at operere uden begrænsninger. Det vil også sende et stærkt signal om, at NATO støtter den regionale sikkerhed. Mulighederne for en styrket NATO-tilstedeværelse i luften og til vands vil blive vurderet.

47. Vi vil yderligere udvikle vores strategiske foregribelse ved at styrke vores situationskendskab, særligt i øst og syd samt i Nordatlanten. Vores evne til at forstå, spore og i sidste ende foregribe potentielle modstanderes handlinger via efterretnings-, overvågnings- og rekognosceringsberedskaber (ISR) og omfattende efterretningsforanstaltninger bliver stadig vigtigere. Disse er afgørende for at sikre rettidige og informerede politiske og militære beslutninger. Vi har etableret det nødvendige beredskab med henblik på at sikre, at vores reaktionsevne står i forhold til vores udrykningsstyrker.

48. Alliancens maritime stilling understøtter de fire roller, som består af kollektivt forsvar og afskrækkelse, krisestyring, sikkerhedssamarbejde og maritim sikkerhed og bidrager dermed også til at sprede stabilitet. De stående maritime styrker er en af Alliancens kernekapaciteter, og de udgør et centralt element i NATO's maritime stilling. Disse styrkes og vil blive tilpasset den styrkede NATO Response Force, således at NATO får en maritim udrykningsstyrke. Vi vil fortsat forstærke vores maritime stilling ved at udnytte NATO's overordnede maritime styrkes fulde potentiale. Der arbejdes på operationalisering af NATO's havstrategi samt på fremtiden for NATO's maritime operationer, som er afgørende for NATO's maritime stilling. De allierede overvejer også komplementære havforvaltningsinitiativer, som kan bidrage i denne indsats.

49. Vores væbnede styrkers interoperabilitet er afgørende for vores succes og en vigtig merværdi for Alliancen. Via uddannelse og øvelser, udviklingen af NATO-standarder og fælles tekniske løsninger, NATO Response Force, strategiske sikkerhedsforanstaltninger, fremskudt tilstedeværelse i Alliancens østlige del samt fælles operationer i Afghanistan, Kosovo og Middelhavet, forstærker alle allierede styrker også deres interoperabilitet både inden for NATO og med partnere. Dette gør det muligt for vores væbnede styrker at arbejde godt sammen, hvad enten det er i NATO-operationer eller i nationale koalitioner, EU- eller FN-regi, og det bidrager til vores fælles sikkerhed.

50. Vi hilser de mange konkrete multinationale og nationale initiativer velkommen, som er udført uafhængigt eller inden for rammerne af Smart Defence eller rammenationskonceptet, som styrker Alliancen. De bidrager direkte til kapacitetsudvikling og til en styrket afskrækkelses- og forsvarsstilling. Vi vil sikre en overordnet sammenhæng og samling af indsatser på tværs af alle elementer i den allierede kompetenceudvikling og militære tilstedeværelse, herunder mellem fremskudt tilstedeværelse og de allieredes multinationale og nationale militære aktiviteter og initiativer.

51. Alliancens primære ansvar er at beskytte og forsvare vores territorium og befolkninger mod angreb som anført i artikel 5 i Washington Traktaten. Ingen skal være i tvivl om NATO's beslutsomhed, hvis nogen af dets medlemmers sikkerhed måtte blive truet. NATO vil

opretholde alt nødvendigt beredskab til afskrækkelse og forsvar mod enhver trussel mod vores befolkningers sikkerhed, uanset hvor en sådan trussel måtte opstå.

52. Troværdig afskrækkelse og forsvar er afgørende for at forhindre konflikt og krig. Derfor udgør afskrækkelse og forsvar baseret på en passende kombination af beredskaber inden for kernevåben, konventionelt forsvar og missilforsvar fortsat et kerneelement i vores overordnede strategi. En robust afskrækkelses- og forsvarsstilling styrker Alliancens sammenhæng, herunder den transatlantiske forbindelse, via en ligelig og bæredygtig fordeling af roller, ansvar og byrder. NATO skal fortsat tilpasse sin strategi til udviklingen i sikkerhedsmiljøet – herunder for så vidt angår beredskaber og andre nødvendige tiltag – med henblik på at sikre, at NATO's overordnede afskrækkelses- og forsvarsstilling er i stand til at adressere potentielle modstanderes doktrin og beredskab, og at den forbliver troværdig, fleksibel, modstandsdygtig og smidig.